

Nordiska Akvarellsällskapet 2010-2020 og fremover

af Marianne Gross udgivet i akvarellen, Nordiska Akvarellsällskapet's medlemsblad

I anledning af foreningens 30-års jubilæum har redaktør Håkan Bull bedt 3 skribenter berette om de 3 foregående decennier. I nr 1-2019 fortalte Lennart Köpsen om grundlæggelsen, som han selv var medvirkende til samt selskabets første 10 år. I nr 3-2019 kunne du læse Jacqueline Stare fortælle om årene 2000-2009, og jeg er blevet bedt om at fortælle om den sidste del af selskabets historie. Jeg har været med i styrelsen for NAS i flere omgange og blev valgt ind første gang i 2011.

Med tiden er hvervet som styrelsesmedlem blevet stadig mere kompliceret. 5 lande med forskellige traditioner, regelsæt, baggrunde og sprog, samt et stigende antal aktiviteter bidrager til, at der er ganske meget for nye styrelsesmedlemmer at sætte sig ind i. En stor del af historien og kontinuiteten mistes også, når styrelsens medlemmer ifølge vedtægterne skal udskiftes efter en given periode. Fordelen er selvfølgelig, at ingen gror fast i sædet, og at det er sundt med friske øjne på tingene.

Da jeg tiltrådte i 2011 sammen med Anna Törnquist (Sverige), fik vi at vide at resten af styrelsen ville blive udskiftet året efter. Dette var en skræmmende besked at få. Sekretær Ulla Ungerstedt (Sverige) lovede dog at blive lidt endnu for at hjælpe os i gang, hvilket vi var meget taknemlige for. NAS stod overfor en stor udfordring med organiseringen af juryudstillingen *Nordisk Akvarell 2013* i Løten (Norge). Ved samme lejlighed var vi værter for årets europæiske ECWS-festival med deltagelse af ca 100 europæiske akvarelmalere, som skulle udstille i de samme lokaler, og som skulle indkvarteres, bespises og underholdes med udflugter, workshops og foredrag i næsten en uge.

De nye styrelsesmedlemmer gjorde en stor indsats for at støtte hinanden og hjælpe hinanden med at ro dette projekt i land, og på den baggrund opstod personlige venskaber, som rakte langt ud over NAS, og som stadig eksisterer den dag i dag.

Udstillingen fandt sted i en nedlagt papirfabrik, der fungerede som museum. Miljøet var uovertruffent. De nøgne mure, de store gamle jernmaskiner og de høje indfattede fabriksvinduer gav en ganske særlig stemning som baggrund for de mange fine akvareller; men lokaliteterne gav også mange udfordringer såsom belysning (der måtte opsættes ekstra lys), håndtering/indramning (nogle vinduer var itu og lokalerne var utætte flere steder) og ophængning (der var ikke mulighed for skinner eller tilsvarende).

Dertil kom, at byen Løten lå besværligt i forhold til offentlig transport og overnatning - det var et problem at få folk rundt i området samt til og fra udstillingen. Omkring 100 mennesker fra Norden og hele Europa var meldt til symposiet - de skulle fragtes rundt, bespises og underholdes. Det var også blevet besluttet at afholde en del workshops i løbet af symposiet. Det var et stort planlægningsarbejde at holde styr på alt dette tillige med sightseeing, foredrag, malekonkurrence, museumsture samt gallamiddag og udstillingsåbning, hvor yderligere et par hundrede gæster deltog.

Samtidig med den europæiske del, var der jo hele afviklingen af den jurybedømte nordiske udstilling og arbejdet med at trykke et omfattende udstillingskatalog. Selvom der af og til var optræk til panik i styrerummet, så gik alt op i en højere enhed til slut; men vi var glade, da begivenheden var vel overstået. En stor del af æren for dette

tilfalder Karin Keane, som på det tidspunkt var indvalgt som norsk repræsentant i styrelsen.

Juryudstillingen *Nordisk Akvarell* organiseres hvert 3. år; her får medlemmer mulighed for at indsende bidrag til en jury, som afgør hvilke billeder, der skal inkluderes på udstillingen. Arrangementet går på skift mellem landene og vises forskellige steder i Norden. I 2016 var det Danmarks tur til at huse udstillingen, som denne gang foregik på Annaborg Kunsthall i et samarbejde med Hillerød Kunstforening. Denne gang var der ingen ECWS-symposium koblet til udstillingen, men vi havde alligevel flere arrangementer i perioden: en film om den berømte svenske akvarelkunstner, Lars Lerin, blev vist i Hillerød Slotsbio overfor Annaborg, der var akvareldemonstration v/Marianne Gross, egen test af akvarelfarver, materialeshop med udsalg af akvarelmaterialer, foredrag om akvarelpigmenter og fremstilling af akvarelfarver v/Peter V Nielsen samt rundvisning i udstillingen på Hillerød Kulturnat v/Marianne Gross. Udstillingen var den mest besøgte i Annaborgs historie, og ved ferniseringen mødte også et rekordstort antal gæster frem.

I november 2019 åbner *Nordisk Akvarell 2019* i Teijo (Finland), hvor 68 kunstnere viser 91 værker frem. Udstillingen kommer til at hænge frem til slutningen af maj 2020. Vi håber, at mange NAS-medlemmer og andre kunstinteresserede vil lægge vejen forbi. Du kan finde flere informationer om udstillingen i *akvarellen* samt på vores internetsider.

I anledning af 20-års jubilæet i 2009 organiserede NAS en jurybedømt internetudstilling. De antagne billeder blev vist online i en periode på nogle måneder, hvorefter siden blev taget ned igen. Den indledende fase med bedømmelse fra en professionel jury og udvælgelse af, hvilke billeder der antages, foregår dog på nøjagtig samme måde som de fysiske udstillinger. Dette tiltag blev en stor succes, og der kom mange opfordringer til at gentage konceptet. Styrelsen blev enige om at invitere til en internetudstilling én gang i tidsrummet mellem hver fysiske juryudstilling. På den måde bliver der ikke helt så længe imellem hver chance for at få lov til at indsende sine billeder og for at få mulighed for at opleve god akvarelkunst. Indtil dato har der været afholdt 4 internetudstillinger.

NAS blev medlem af europæiske sammenslutning ECWS (European Confederation of Watercolour Societies) i år 2000. I 2019 er 15 europæiske sammenslutninger med i denne paraplyorganisation. Foreningerne skiftes hvert år til at arrangere en udstilling med tilhørende symposium. Med få undtagelser har NAS i alle årene givet medlemmer mulighed for at deltage i udstillingerne. Udstillerne udvælges og inviteres af styrelsen men betaler selv for deres deltagelse. Styrelsen vurderer, at NAS har nytte af at være tilknyttet denne organisation, og det er en god mulighed for medlemmer at deltage i internationale aktiviteter og at udbygge et netværk på tværs af landene. Det er vældig inspirerende at deltage på disse symposier, uanset om man har et billede med på udstillingen eller ej, og vi kan kun opfordre medlemmer til at unde sig selv den oplevelse. Alene samværet med 100-200 europæiske akvarellkolleger og en stor udstilling er en stor inspiration, men derudover er der ofte mulighed for at deltage i workshops, demonstrationer og andre interessante aktiviteter. Næste ECWS-symposium finder sted på Mallorca i oktober 2020. Hold øje med annonceringerne hen ad vejen.

De første mange år voksede medlemsantallet støt. NAS er en åben forening for alle interesserede - i modsætning til mange andre sammenslutninger, kunstgrupper og akvarelforeninger, hvor medlemmer skal godkendes, før de lukkes ind. Det skal dog ikke være nogen hemmelighed, at medlemstallet er gået lidt tilbage i de sidste 10 års tid.

Foreningsliv er generelt ikke så tillokkende nu om dage, som det var før i tiden. Dette gælder stort set alle områder af samfundet. Mange unge mennesker danner netværk på sociale medier og har ikke helt samme behov for at være tilknyttet en forening, så vi har set det som en væsentlig opgave at forsøge at rekruttere og fastholde medlemmer.

Økonomien i NAS er sund, og vi har en fornuftig egenkapital trods alt. Vi skal forvalte midlerne med omhu, men det giver bedre mening at investere ressourcer i tiltag, som kan tiltrække og fastholde medlemmer frem for at minimere tilbuddene. Vi blev opmærksomme på, at mange medlemmer mere anså sig selv for at være abonnenter på et blad - *akvarellen* - frem for aktive medlemmer af en forening. Styrelsens strategiske overvejelser mandede ud i et ønske om at skrue op for aktivitetsniveauet for at gøre det mere attraktivt at være deltagende medlem og ikke kun læser. Vi besluttede at gøre dette ved at invitere til flere udstillinger, arrangementer og møder, og at give medlemmer mulighed for at danne netværk både på et personligt plan samt online.

Vi var også helt enige om, at bladet *akvarellen* er et væsentligt aktiv ved medlemskab. Derfor er det vigtigt, at bladet vedbliver at holde en høj kvalitet i såvel indhold som tryk. Efter at have været en vellidt og engageret redaktør i mange år, ønskede Jacqueline Stare (Sverige) at træde tilbage i 2014, og posten blev overdraget til Håkan Bull (Sverige), som indtil da havde siddet i NAS-styrelsen i et års tid. Håkan Bull trådte ud af styrelsen for at hellige sig redaktørposten, som han stadig bestrider, samtidig med at han tager aktivt del i det øvrige arbejde i NAS.

Som et led i flere medlemsaktiviteter tog Håkan Bull initiativet til at holde en "akvareldag" i sit store atelier i Huddinge ud for Stockholm i 2014. Han fik god hjælp fra Winsor & Newton, som stillede med en person, der fremviste og fortalte om akvarelmateriale samt sponserede prøver, så medlemmerne selv kunne få lejlighed til at teste de forskellige ting. Akvareldagen er siden hen blevet et fast indslag sidst på året i Huddinge. Hvert år har Winsor & Newton beredvilligt sponsoreret testmaterialer og har i nogle tilfælde udleveret goodie-bags med prøver eller har udloddet priser ved en malekonkurrence. Ganske tidligt fik Håkan Bull udviklet et koncept, som indebærer, at der vises en udstilling på dagen. Foreløbig har der været udstillinger af Maria Luostarinen (i 2014, hvor hun også modtog årets Winsor & Newton Pris) Stina Wirsén (i 2015), Björn Bernström (i 2016), Arne Isacsson (i 2017 hvor familien generøst udlånte værker til fejringen af hans 100-års dag) samt Lars Holm i 2018. Akvareldagen 2019 er ikke i skrivende stund blevet afholdt, men 30-års jubilæet vil blive fejret med et stort program: akvarelperformance af Linda & Aura samt Anna Sörenson Rydh, modeshow med "wearable art" fra kunstnerne Marie Chanteur, Emma Larsson, Gunnel Moheim, Stina Persson og Lisa Rinnevuola samt en akvareludstilling med værker af Linda Granfors, Aura Hakuri, Emma Larsson, Anna Sörenson Rydh samt Gunnel Moheim. Winsor & Newton vil igen være på plads med demonstration af akvarelmateriale.

Der har de senere år været skiftende akvareldage og medlemsmøder i de andre lande - med orientering om selskabet og aktuelle aktiviteter, mulighed for at stille spørgsmål, lejlighed til at møde de lokale repræsentanter i styrelsen samt af og til mulighed for at afprøve akvarelmateriale. Udformningen varierer, men formålet er at knytte kontakter mellem medlemmerne imellem samt mellem medlemmer og styrelsen.

Mens Håkan Bull stadig var styrelsesmedlem fik han en akvareludstilling i stand i et samarbejde med Fullersta Gård i Huddinge Kommune (Sverige), hvor han i mange år havde virket som kunstkonsulent. 37 kunstnere fra de 5 nordiske lande blev inviteret til at deltage i udstillingen, som åbnede i november 2014. Det var en meget velbesøgt

udstilling, og der blev udtrykt ønske fra de øvrige nordiske lande om også at få mulighed for at se akvareludstillinger af denne karakter. Styrelsesmedlemmerne gjorde en indsats hver især via deres personlige netværk for at organisere akvareludstillinger, hvortil nogle medlemmer blev inviteret til at deltage. I 2013 lagde Hillerød Kunstforening lokaler til en nordisk akvareludstilling på Kunsthuset Annaborg. I 2014 var der hele to akvareludstillinger, som NAS var medarrangør af: Nordisk Akvarell på Hanaholmen, svensk kulturcenter i Esbo, Finland samt en udstilling på Voksenåsen i Oslo til fejring af Norges 200-års Grundlovsjubilæum. Nordens Hus i Island har ved flere lejligheder lagt hus til akvareludstillinger i NAS-regi. Ud over disse og flere andre udstillinger arrangeret af NAS, har vi også fået invitationer til at sende medlemmers værker til udstillinger i andre lande, deriblandt Mexico, Spanien, Wales og Australien.

Af andre aktiviteter gennem de sidste 10 år kan i flæng nævnes: deltagelse ved Edsviks Konsthalls første og eneste akvarelmesse (desværre måtte kunsthallen for nylig lukke ned i sin nuværende form), deltagelse ved Nordstans designmesse i Göteborg, deltagelse i fejringen af Arne Isacsson 100-års dag i 2017, workshop med fremstilling af egne akvarelfarver v/Peter V Nielsen, foredrag om konservering og bevaring af akvarelkunst på Statens Museum for Kunst i København, rundvisning på akvareludstillinger i flere lande, medlemsmøder af forskellig art - og selvfølgelig malearrangementer.

At male sammen virker som en oplagt mulighed at bygge netværk over landegrænserne. Helt fra starten har NAS haft "Fri Akademi", hvor medlemmer, som var erfarne malere, drog afsted sydpå i en uges tid for at male og diskutere hinandens arbejder. Fri Akademi findes stadigvæk - igennem de sidste mange år har medlemmer dog sat hinanden stævne et sted i Norden for at male sammen med en kunstnerisk vejleder i 3-8 dage.

"Fri Akademi" blev faktisk registreret som varemærke af Nordiska Akvarellsällskapet, men denne maleform henvender sig alligevel til en begrænset del af medlemmerne. For at tilbyde et malearrangement til en bredere skare, blev der i 2008 startet en "Akvarelstafet". Alle kan melde sig, og man mødes en dag eller to og maler over et bestemt tema, som er givet af den forrige stafet. Stafetten har til dato været rundt i mange nordiske regioner. Derudover arrangeres der af og til malesammenkomster af kortere eller længere varighed uden noget specielt tema. Der er også rundvisninger til interessante akvareludstillinger, medlemsmøder af uformel karakter og tilsvarende.

Igennem alle årene har der selvfølgelig også været afholdt årsmøder. Da selskabet efterhånden blev større og fik medlemmer fra alle de nordiske lande med egne nationale repræsentanter i styrelsen, blev det vigtigt at give medlemmer fra alle landene mulighed for at deltage i årsmødet. Ud over at være foreningens højeste organ, så er det også en god lejlighed at gøre sig bekendt med andre af foreningens medlemmer. I 1995 holdt man for første gang årsmødet udenfor Sverige, nemlig i Oslo, Norge. Siden da har det været afgørende for styrelsen at forsøge at komme rundt i alle landene og i flere regioner. For at gøre det attraktivt for medlemmer at møde op, bliver der altid arrangeret fælles spising samt kulturelle aktiviteter (rundvisning på museum, kunstnerbesøg, workshop eller lignende).

Et fast indslag i årsmødet har siden 1994 været uddeling af årets Winsor & Newton Pris. Winsor & Newton sponserer hvert år denne pris, som består af akvarelmaterialer til en værdi af 12.500 SEK. Vinderen udpeges af NAS-styrelsen i samråd med en repræsentant for Winsor & Newton. NAS uddeler også med mellemrum Arne Isacsson Prisen. Dette er et stipendie, som finansieres af midler fra en fond, der blev stiftet i anledning af Arne Isacssons 80-års fødselsdag i 1997, hvor prisen blev uddelt første gang. I sin levetid fik

Arne Isacsson lov til selv at forvalte prisen til kunstnere, som han fandt værdige til modtagelsen. Der er ingen bestemmelse om, hvor ofte prisen skal uddeles - men så længe, der er midler i fonden, vil prisen blive uddelt efter fondsstyrelsens skøn.

En ting, der virkelig har ændret sig i løbet af de sidste 10 år, er brugen af elektroniske medier. Internetsfæren er blevet en væsentlig del af medlemskontakten. For hver ny mulighed og ny platform der dukker op, må vi tage stilling til, hvordan vi bedst implementerer og vedligeholder disse. Stort set alle medlemmer gør brug af elektroniske medier, og de forventer, at NAS findes tilgængelig online med opdateret information.

Ud over vores egen webside med aktuel information opererer NAS med en blog, hvor der lægges fotos op fra foreningens begivenheder; der er en Facebookside med information om begivenheder, en Facebookgruppe hvor medlemmer kan lægge deres egne billeder op, samt et nyhedsbrev, som sendes pr email til alle, der har tilmeldt sig mailinglisten. Derudover har vi fornylig introduceret www.nasmembers.org, hvor medlemmer får tilbud om at få bragt en kort præsentation - en art elektronisk visitkort. Tjek gerne disse muligheder ud, hvis ikke du allerede bruger dem.

Hvad fremtiden bringer, er der ingen der ved. Vi ved kun, at vi med alle midler og inden for vort økonomiske råderum fortsat vil gøre vores yderste for at arbejde for akvarelkunstens udbredelse generelt og for at bringe akvarelmalere i Norden tættere sammen i et fælles netværk.

Tillykke til Nordiska Akvarellsällskapet med de første 30 år!